

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr.

Indult: Kedden, December' 17-dikén, 1855.

49.

PORTUGALLIA.

Említettük volt, hogy Fromont frantzia Generalis, Lisbonában agyon lötte magát. Ezen öngyilkosság környüállásosan így adatik elő: A' tisztelt Generalis, ditső pályafutásának, élete 62 dik esztendejében, kétségbe esés véte véget, melyet a' politikai vélemények külömbözése szerént, külömbféleképpen sognak előadni. Frantzia Országból Marsall Solignackal történt elutazása előtt keves órával, Dom Pedro tól egy levelet kapott, mellyben felszöllittatik, siettetné útját Portugalliába. Ennél fogva a' Generalis tisztel elfogadásra tartott számot, 's ebbeli bizodalomban, sok pénzt kiadott, költsönözött, hogy hosszas betegsége után útnak indulhasson. A' Generalis azonban koránt sem fogadtatek olly szívesen, és barátságosan Dom Pedro tól, és Hadiminiszterétől, mint reménylette, sőt inkább mind a' kettőtől tsak igen hidegen. Az utóbbi, miután a' Generalis, a' Braganzai Hertzeg ígeretére emlékezteté, kereken kimondá, hogy O Felsege nem szándékozik ezentúl szolgálatjába idegeneket felvenni, azért is, mind ő (Fromont) mind a' többi Frantzia tisztel, kiket magával hozott, hazájokba visszatérhetnek. A' Generalis betsület érzését illyen elfogadás annyival inkább bántotta, mivel képtelennek érzette magát a' hitelezőivel Frantzia Országban kötött egyességet megtartani, továbbá az a' bánat, hogy magával

több tisztelket hozván el, ezeket is szerentsétlenné tette, annyira felháborította, hogy magát agyon löni elhatározta légyen. A' Hadi Miniszternek azon parantsolatja, hogy 81 frantzia 's angoly tisztel fogattassanak el, 's vitessenek hajóra, még inkább meggyözte ötet a' dolog szomorú kimenetele felől: erre más nap reggel egy karszékben találuk, mintha aludt volna: szívet két golyóbis fúrta keresztül: holt teteme, angoly, és frantzia bajtársai által takarittatott el illendő módon. Gróf Villberg az elhunytak, és Sir Doyle, Dom Pedro nak Adjutánsai kísérték a' halottat. A' koporsó felett prédikátzió nem tartatott. A' levélnek, mellyet Dom Pedro, Fromont Generálnak küldött, tartalma következő: Generális! Sajnálva érzem, hogy az Urat, betegsége, még mindég elvonja Tőlem. Azon kis idő alatt, mellyet Leányom a' Királyné szolgálatjában töltött, elég alkalmatosságom volt fáradhatatlan buzgóságát az igaz ügy eránt kitanúlni, és azt méltatni is tudom. Örömmel adok az Ur érdemeiről tanubizonyságot. Szívemből kívánom minél előbbi meggyógyulását, 's reményilem megtartja szavát, és mihelyt egészsége engedi, hozám visszatér. En mindenkor kinyílt karokkal várom, — seregem nagy segítségét vár az Ur talentomaitól, 's az ügy, mellyet védelmezünk, olly betsületes, hogy egy vitéz küzdőnek támogatása által tsak nyerhet. Győződjék meg öszin-

te tisztelem felől. (Aláírás.) Dom
Pedró.

(Times.) Lisboa Nov. 20 dikán.
Alcobaca, Riba Tego, Villa-
franca, Albandea, Alemquir,
Aldea, Gallega, Setubal, és Si-
nes Corregidorjai, Dom Pedró Kor-
mányához tudósítást küldöttek, melly-
ben jelentik, hogy az alattok lévő la-
kosok, mindnyájan Donna Mária
Kormányához ragaszkodnak, 's örömet
tesznek szolgálatot, hol a' környüllá-
sok úgy kívánják. Így a' többek között
Alcobaca városa, egy — 400 főből
álló tsapatot organisált. Setubalban
legközelebb 8 új batteria készített,
egy fregatt az ottani kikötőhelyben, min-
den órában készen van az elindulásra.
A' város falain 3 színű zászló lobog,
's a' lakosok, nem különben, mint a'
Sinesiek, kemény ellentállásra hatá-
rozzák el magokat. A' mi Dom Miguel
seregét illeti, ez egy útasnak, ki ide
Thomarból, és Estremozból ér-
kezett, szava után, igen jó kedvű. Azt
mondják, hogy a' Miguelisták Lei-
riába ütöttek volna bé, 's ezen várost
két egész óráig rabolták, míg végre az
ottani Kamara 800 milreist fizetett, tsak
hogy kegyetlenségeiktől megszabadul-
jon. Az Alcacer do Sal tsata Don-
na Mária seregére nézve szerentsét-
lenebbül ütött ki, mint eleinte hitték:
1400 katonából tsak 400-an tértek visz-
sza: sokan a' Tajo áradásából származott
motsárba szülyyedtek, — mintegy
500-an elfogattattak, mások a' tsapia-
tzon maradtak.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Naupliából Nov. 12-kén érkezett
tudósítások után tudjuk: ezelőtt 8 nap-
pal, a' Bajor Országban szedett ka-
tonáknak második osztálya 24 nap alatt
megérkezett, a' nélkül, hogy útközben
a' hajón tsak egy is megbetegedett völ-

na. Valamint az első osztály, úgy ez
is szép fiatal emberekből áll: Ő Felsé-
ge, mihelyest kiszállottak, rendre vizs-
gálta őket, azután kaszárnnyába rendel-
tettek. Nehány napig még itt mulatnak,
de azután, mint mondják, Athené-
ba küldetnek. A' még Görög Ország-
ban hátra maradt Bajor katonák, ugyan
azon hajókon, mellyeken az újontzok
jövének, hazájokba vissza küldetnek.
Ő Felsége a' Király, hűséges szolgál-
jok elesmérése tekintetéből 8-kán Naup-
lia kapui előtt vendégséget adott szá-
mokra: egy regényes köszikla alatt egy
mulatóház volt felállítva, melly alatt
Ő Felsége, néhány tisztjeivel együtt ebé-
delt, — közel ehez, az útnak indulan-
dó katonák vígadoztak. Mesterkéletlen
örömbe merült az egész társaság, 's a'
Bajor sereg többszöri éljen kiáltással
nyilatkozatá, Fejedelmének, Felséges
fija eránt viseltető tiszteletét, és rag-
zkodását. Az ebéd vége felé, néhány dal-
nok a' mulatóházhoz ment, 's elénekelt
ezen esmeretes nép dallt: „Tartsd
meg Isten Királyunkat“ a' mi
után a' Király, még egy darabig látha-
ló örömmel nézte a' vígadokat, azután
pedig palotájába legnagyobb meglege-
déssel visszatért.

LENGYEL ORSZÁG.

Ő Felsége az Orosz Tsászár, Len-
gyel Országra nézve katonaszedetést
parantsolt. Ez kezdődik f. e. Dec. 1-jé-
től. Minden férjfiak 20—30 esztendő-
sek katonáskodni tartoznak. Kivételnek
1-ör Az egyetlenegy fiúk. 2-ör Egy fiú
mindegyik familiából, kit a' Szülek ki-
választanak. 3-ör Árva gyermekeknek
Tutorok, és Curatorok. Curatorok. 4-
szer Külföldiek, és ezeknek fiaik, ha
a' külföldön születtek. 5-ör Polgári tiszt-
viselők. 6-ör Catholicus, és görög fel-
szentelt papok. 7-er Protestáns papok
8-ör Herrnhuterek. 9-er Menonisták.

10-er Közönséges Oskolák Profeszszorai, és Tanítói, — practizáló Orvosok, és Chirurgusok. 11-er Fábrikánsok. 12-szer Művészek, mesteremberek, és a' Katonáskodástól felmenteni javallott legények. 13 or Nyomorékok, bénák. 14-szer Postakotsisok. 15 ör. A' Keresztyén vallásra általtért zsidók. 16 or Nemes embereknek, főbb katona, és polgári tisztviselőknék fiaik. 17-er Israeliták.

OROSZ ORSZÁG.

Az idei orosz aratás mellett vizsgálásokra szolgál az Orosz Országi lakosoknak, hogy szükségeken nem csak a' Kormány, de azon kívül minden rendű lakosok is igyekeznek enyhíteni. Így a' többek között Voroneschben néhány Dámák ezen tzelből öszve állottak, és egy Concertet adtak, melly 1500 rubelt hozott bé a' szegény éhezők számokra.

A' Nischney Novgorodi Országos vásár, — a' Georgiában, és túl a' Caucazusi környékeken öszvevásárlott portékák eladására nézve nem sokára elkezdődik. A' vásár még népesebb volna, mint rendszerint szokott lenni, ha az Orosz Kereskedőknek, és Fabricásoknak magoknak volna lerakó helyek a' Caucazusi nagy Kereskedő városokban. Ekkoráig Tiflisben csak Possilini kereskedők terjesztették a' kereskedést egész Persziáig: ezeknek példajok megbizonyítá, hogy az Orosz pamut és más szerek, a' külföldi portékáknál nem kelnek rosszabbul.

(Odessai Ujság.) Achmed Basa Török Követ Nov. 12-kén utazott el innen Sz. Pétervárába. Itt mulatása alatt minden nevezetességeket megnézegetett, az árvákházat, közönséges könyvtárt, Muscumot, a' tömlötzőket, és a' városi könyvnyomtatóműhelyt. Az árvákházában leginkább magára vonta figyelmét a' Lancaster tanítás módja. Utól-

só hónapban a' keleti oskolát is meglátogatta. Miután a' tanítók, és a' tanítványok száma után tudakozódott, az utóbbikat maga kérdezgette ki török nyelven, a' midőn dictált is nékiék N a y m históriájából néhány sorokat, 's maga megjobbitá az ejtett hibákat. Examen után megígérte a' tanítványoknak, hogy számokra néhány könyvet küldend. A' Persa nyelvben úgy látszik olyan járatos, mint Török Országban az Ülemák. Ezen a' nyelven néhány sorokat is jegyzett fel, mellyek örök emlékezetűl az oskolában fognak tartani. Azon különösen örült, hogy nyelve Orosz Országban olyan nagy keletben van. Ugyan akkor estve a' Török Követ, néhány kísérőivel egy bálban is megjelent, mellyet tiszteletére Veron-zoff Grófné rendelt volt: éjjel után egész 2 óráig mulatott ott a' legnagyobb megelégedéssel.

BELGIUM.

A' Versiersi kereskedő Kamara, Frantzia Országgal kezdett alkudozásoknak kereskedési viszonyaira nézve, egy jegyzéket nyújtott által a' Kormánynak, mellyben a' többek közt ezeket olvashatni: „Frantzia Országban posztónk meg vagyon tiltva; ez a' tilalom minden vászonra, pamutra, és gyapjúra is kiterjesztetik. Mi ellenben a' frantzia posztót, és kasimirt tiltottuk meg, azalatt, míg más idegen posztó és kazimir vámfizetés mellett béhozathatnak. Úgy hiszszük, hogy ez a' költsönös kizárás sem Frantzia Orzágnak, sem Belgiumnak nem hajtott hasznót. Mind a' két Ország megfosztotta egymást a' haszontól. Mi semmit sem óhajtunk inkább, mint hogy ez a' szó „tilalom“ Tarifánkból kitorúltessék, és a' Frantzia fabrikáknak készítményei, ugyan azon feltételek alatt, mint más idegen fabrikáké, szabadon béhozattat-

hassanak, előre feltéven, hogy Frantzia Ország, a' maga Tarifájába ugyan azt az újítást hozza be, és a' tilalom helyébe okosan elintezett vámot állítson fel.

A' Párisba olly tzélből utazandó Belga Biztosság, hogy ott a' Frantzia Kormányával kereskedési alkura lépjen, ki vagyon nevezve. Tagjai lettek: „Muelenaire, Smith Elölülő, és a' belső Miniszteriumban kereskedési igazgató, Basse, és Biolley Urak. Elutazások előtt a' Kereskedési Kamarával még tanátskozni fognak a' felett, minő feltételek alatt ereszkedhetnek Frantzia Országgal kereskedési alkudozásokba.

A' Képviselők Kamarája Dec. 2-án tartatott Ülésében, azt kérdezte Rodenbach Ur, valljon nints e' más büntetés, mint zsöldjoknak leszállítása azon tisztekre nézve, kik minap a' Királyt, egy letételett Dynasta, az Oraniai Hertzeg mellett történt éljen kiáltás által, meg sértették? Az ő ítélete szerint azok méltatlanok a' tiszti rangra. Erre a' Hadi Miniszter azt felelte, hogy a' katonáknak elmozdittatások iránt egy új törvényjavallat fog a' Hadi fenyítő törvény könyvnek megvizsgálásakor a' Kamara elibe terjesztetni. Azután az utakat, és költségek fedezését illető budget vételett rostálgatás alá. Pierson Ur a' Finantzia Systemába behozandó javításokról értekezett, 's azt mondá, hogy kívánatos legyen, a' kávéra, és dohányra nagyobb adót vetni. Robaulx Ur felvilágosítást kívánt a' Zonhoveni Egyesség felől. Erre a' külső dolgokra ügyelő Miniszter egy jegyzéket olvasott fel a' Zonhoveni Conferentziának alkudozásaira nézve, hogy megmutassa, melly szerint az Egyesség a' Kormányának betsületével a' Statusnak hasznára ment legyen véghez. Brouckere Ur az Egyességet, minden ehez tartozó iroványokkal együtt a' Kamara

elibe kívánta terjesztetni: támogatta indítványát Dumortier Ur is, — de a' külső dolgokra ügyelő Miniszter azt mondá, hogy mivel a' Zonhoveni Egyesség koránt sem diplomatikai, hanem egyedül katonai Egyesség legyen, azt előterjesztetni nem lehet, nem is kell. Erre az Ülés szélyel oszlott.

FRANTZIA ORSZÁG.

Az Afrikai tenger parti vidéken Nov. 8 kán és 10 kén dühösködött szélvész alkalmával, 2 korall hajók szenvedtek törtést, az egyik Toscanai, a' másik Nápolyi. A' 17 hajóslegények, kik a' veszélytől szerentsésen megszabadultak, Bonának tartottak, noha a' tenger part tele volt Arabsokkal, kik az öszvetördelt hajó darab öszveszedésére gyűltek oda: azomban távol legyen, hogy ezek a' szerentsétfenekkel rosszszül bántak volna, sőt inkább elkísérték őket a' Beni Urginokhoz, hol egy darabig jó lanyájok volt, azután pedig Bonába szállítottak. Generál Uzev a' Sebásokat, és Beni Urginokat nem késelt ebbeli szép tettekért megjutalmazni. Semmi sem teheti nyilván valóbá az Arabsok erköltsök javulását, mint említett szép bánás módjok: az egész emberiségnek örülnie kell, hogy befolyásunk által Afrikának durva térei, szerentsétfenek menedék helyévé változtatott.

Perier Ágoston Frantzia Ország Pairje (az elhúnyt Miniszter testvére, Dec. 2-kán Fremilly nevű salusi jószágában, szélütésben meghalálozott.

A' Fenyítő Törvényszék a' tilalmas szövetségbe lépett, de elfogattatott szabó legényeket, 5' esztendei tömlötözésre ítélte, úgy mindazáltal, hogy még kiszabadulások után is, ugyan annyi ideig Politziai ügyelet alatt maradjanak, másokat az Országból egészen

száműzött, kik fegyver alatt, egyik se-
regtől, a' másiktig kísértetnek.

A' gályára ítélt bűnösök száma úgy
annyira megszaporodott, hogy Bag-
nosba, hová őket rendszerent Apr.
elején szokták küldeni, ez úttal meg
Dec. végén kell elindítani, hogy annak
idejében rendelt helyeken lehessenek.

Ecouen Vára, melly a' Tsászári
Kormány alatt 550 elárvadott gyermek
számára Nevelőintézet volt, de a' Res-
tauratio után Hertzeg Condénak aján-
dóztatott, a' mostani Kormány által
megvételett, és ismét nevelő intézette
változtatott.

Toulonból írják: A' tengeri Mi-
nizster ezelőtt néhány nappal meghagy-
ta volt, hogy Suffren lineahajó vitor-
láztassék fel, — ma már újabb rende-
lés szerint minden órában elindulandó,
de hová? még nem tudatik. — Bona,
és Bugia között, mint rebesgetik, 6
kereskedőhajónk elmerült: ez a' hír a'
mai postával megvalósodott, de a' sze-
rentsétlenség még sem olyan nagy, mint
eleinte hitték, a' mennyiben az embe-
rek megszabadultak, 's tsak a' portéka
veszett oda. Admiral Hugon mivel
beteges állapotban van, haza kívánko-
zik Frantzia Országba.

Talleyrand Hertzeg Dec. 4-én
érkezett meg falusi jószágáról Párisba.

Aixban legközelebb bizonyos Ja-
lus jelent meg a' Játékszínen veres sap-
kában. A' Politzia Commiszszarius ál-
tal felszöllittatván, venné le azt fejeéről,
gúnyszóval viszonzott: erre elfogatván,
midőn tömlőtbe hurtzoltatott, mintegy
60 Republicanus által megtámadtattak
a' kísérők, de tsak hamar katonaság
érkezvén, amazokat széllyel verte, és
így minden további zürzavarnak vége
szakadt.

(Gazette des Tribunaux.) Seguiet
Elölülő, és Parquin között már ré-
gen foly valamely betstelenítő per. Nagy

örömünkre szolgál, hogy ennek rövid
úton vége szakadt egy vendégség alkal-
mával, mellyet Debelleyme Prae-
sidents adott volt, és a' mellyhez a' pe-
tsétör, a' Generál Ügyész, és sok más
törvényes személyek voltak meghíva. Az
ebéd végén Seguir Ur, Parquin
Urnak kezet nyujtott, 's azután mind
a' ketten megölelték egymást.

SPANYOL ORSZÁG.

(Bulletin du Soir.) Madridból
Nov. 27.ről költ levelek jelentik, hogy
ott minden békével van. Sarsfield
lemondása elfogadtatott, 's jutalmúl szol-
gálatjáért Castiliai titulust nyert. Val-
des Generalis, a' ki helyébe lép, im-
már Bilbaoba érkezett. Az Ország-
út Madrid, és Vittoria között sza-
bad, Mondragonnál még néhány
Insurgensek száguldoznak. Castanon
Generális, Tolosát megszállotta, —
a' kevés számú Insurgensek Navarrá-
ban gyűltek össze. A' Dec. 2 kán Ca-
talonniából, és Arragonniából bé-
jött tudósítások felette megnyugtatók;
ott még tsak jele sem volt a' lázzadás-
nak, 's ezen tartományok, mintsinté
Spanyol Ország nagyobb része erősen
ragaszkodnak a' Királynéhez. Morel-
lában éjszakának idején az Insurgen-
sek egy kis kastélyt elfoglaltak: azom-
ban itt nem sokáig maradhatnak, mert
Breton Generálisok, ki tsak Valen-
ciából, és Arragonniából vár pat-
tanyúságot, azonnal kikergeti őket.

(Indicateur.) Bordeauxból Dec. 3-
ról írják: A' határszélről jövők azt ál-
lítják, hogy Carlisták nem szállongan-
nak által többé a' határon, — de sokan
Navarrába szaladnak, 's ott új pár-
toskodást kezdenek. Azomban Sars-
field Generális útban van ezen tarto-
mány felé 7000 katonával, kiket El
Pastoréival egyesítend. A' Mad-

riddal való egyenes öszveköttetés tehát nem sokára helyre fog állani.

N A G Y B R I T A N N I A.

Londoni lapok jelenleg sokat foglalatoskodnak O'Connell, vagy is inkább kiadójának elíteltetésével. Az Angoly zavart törvények közül legzavartabbak a' sajtót illető törvények; mivel ezek így szólván régibbek, mint a' könyvnyomtatás mesterségének feltalálása, és tsak később egyes tikkelyekben javítottak meg: tulajdonképpen Fox utasította ezen panaszokat az esküdtek székéhez. A' felelet adás terhéről szóló tikkelyek olly bizonytalanok, hogy azt a' panaszló mindenkire alkalmaztathatja, a' ki tsak legkisebb öszveköttetésben van az Ujságokkal, és haviírásokkal, valaminthogy meg istörtént ez előtt néhány héttel, hogy egy Ügyész, egy szegény Ujsághordónak nyakára akart Perj tölteni. Most a' Kormány azt vetik szemére, hogy a' Kiadót, nem pedig magát O'Connelt idézte Perbe; ezt nyíltszívűségnek, 's egyszersmind ügyetlenségnek tartják: mások erre azt mondják, hogy akkor könnyen elveszhetett volna a' per, mivel O'Connellnek kézírását nem lehetett bém bizonyítani, azomban Aprilisban, midőn a' Per kezdődött, még azt is lehetett reményleni, hogy a' Kormány részire őt (O'Connelt) meg lehet nyerni, — továbbá azért sem akarták őtet Perbe idézni, mivel Parlamentalis tag, és Irlandi Catholicus: az Irlandi nép azt mindjárt Üldözésnek tartotta volna. 's a' t.

Dublinban Nov. 28.-kán a' kereskedő épület nagy teremében Ülés tartott O'Connell előlülése alatt, mellyben ez utóbbi a' többek között így szólott: „No hát! mi hasznunk van abból,

hogy Logy Lord Anglesey, és Stanley elmozdítottak, midőn egy illy üldözni vágyó Lord Vellesley, és impopularis Littleton, követőik? Nekem legalább egyikhez sinsz bizodalmam: mind erről, mind amarról merem jövendőlni, hogy utoljára ezek is Anglesey, és Stanley nyomába hágnak. (halljuk!) Én Angleseyről is előre megmondottam, hogy őtet Irlandban nem fogja a' nép kedveleni. Az meg is lett. Azomban, van még az Impopularitásnak egy neme, melly egy fokkal lejjebb áll, mint a' Lord Angleseyé, és én úgy hiszem, hogy Littleton erre fog sülyedni. (halljuk!) Hogy egyik a' másiknak helyébe tétetett, az tsak oda vezet, hogy most mind a' ketten azoknak vesztekre fognak dolgozni, a' kik elég vakmerők, magokat ellenek szegezni. 28-dikán és 29-kén több helységekben tartattak gyűlések az iránt, hogy a' közelebbi Parlamentet, az Unio eltörlésére szorgalmaztatni fogják: O'Connell mindeütt jelen volt, 's Angoly Országnak, Irland ellen viseltető igazságtalanságát eleven színekkel festette.

(Courier.) A' Közép tengeren Malcolm parantsolatja alatt lévő flotta jóval neveltetik; a' többi nagy hadi hajók között lesz a' Royal Villiam nevű is 120 ágyúval. —

Tory lapok Miniszterialis változást rebesgetnek, ellenben a' Miniszterialis Globe így ír: A' ki valamely változást hiszen a' Miniszteriumnál, az tsak a' politikában való járatlanságát árulja el: ki halotta valaha, hogy Angliának első Miniszteré, Collegáinak javokért hivataláról letett legyen? vagy hogy azt az első Minisztert a' Cabinet nevezte volna ki? Lord Grey soha sem volt jobb kedvű, épebb mind testre,

mind lélekre, mint most, a' belső Politika soha sem volt jobban elrendelve, és mindenek előtt, a' Miniszterek soha sem bírták olly mértékben a' Király, és egyszersmind a' Nemzet nagyobb részének bizodalját, mint éppen most!

A' tenger parti vidékekről, Irlandot, Volest, és Maurit sem vévén ki, szomorú tudósítások érkeznek. Mintegy 70 hajó károsított meg, sok végképpen elmerült: mind ezen temérdek kár mellett az az egy vígasztalás, hogy ember, kevés veszett oda.

B É T S .

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Dec. 4-kén költ Királyi végzésében Fő Tisz. Szathmáry Antal Urat, a' Tisza mellett Keői Sz. István Prépostját Ó Betssei Esperestet és Plebánust a' Kalotsai Fő Káptalanba Kánonokká kegyelmesen kinevezni.

MAGYAR ÉS BERDÉLY ORSZÁG.

Po'sony Dec. 13-kán. A' Kerületi Ülésekben, a' Törvényszékek elrendeléséről folytattak a' tanátskozasok. Miután az I-ső tikkelynek mind a' 9 §-sai, mellyeknek tartalmokat már előadtuk volt, bévégeztettek, az Országos Kiküldötségnek munkája vétetett elő, melly némelly változásokat szenvedén, és így a' Kerületi Jegyzőnek, T. Temes Vgye 2-dik Követjének penája alá kerülén, tegnap felolvastatott, és helyben hagyattatott: egy úttal a' Városi Törvényszékről szólló II dik tikkelynek 1-ső §-sa is megrostáltatott, és a' második Kerületi Jegyző, T. Borsód Vgye Követje által feltétetvén, elolvastatott, és hasonlóképpen helyben hagyattatott. A' Sz. Kir.'s Bánya Városok Törvénykezéseikre nézve abban egyeztek meg, hogy az ítélet hozásra az

Elölülövel együtt 5 Bírák kívántatnak meg, kivévén a' Summárius Perekben, a' hol ha másképpen nem lehet 5 is elegendő, de a' Büntető Perekben teljes Senatus szükséges, — továbbá, hogy a' Bírák törvénytudók, 's fedhetetlen erköltsüek legyenek. De az a' kérdés, vallyon a' Bíráknak birtokosoknak, vagy legalább előlegesen (praeferenter) birtokosoknak kell e' lenniük, húzomossabb vitatásra szolgálattott okot. A' 2-dik és 3-dik § ban a' Városi Törvényszéknek hatóságáról volt a' szó: vallyon ez tsak a' házakra, és földekre e', vagy pedig ezeket illető kár — és erőszakotelt követelő perekre is kiterjeszkedjék e'? 's mit kelljen a' Nemes adósnak, a' ki magát ezen Törvényszéknek aláveté, — kötelezéséről, — mit végre ezen Clausuláról: „Auctore quocumque Judice“ határozni?

Kolo'svárt: Nemes Kolo'svármegye Rendei Nov. utolsó napján tartott gyrás széken fontolóra vévén, hogy a' gabona szükülése ezen nemes Megőe több helysegeiben is a' szegény adózó népet majd tsaknem utolsó szüküsgre juttatta, önként lemondának azon nemesi privilegiumoknál fogva illető jusokról, hogy a' jövő közgyűlésig gabonából pálnkát főzessenek; 's abban egyeztek meg, hogy ki ezen emberiség érzéséből eredett önkéntes határozattal ellenkezőleg mivelne, annak neve a' jövő közgyűlés elébe terjesztessék.

Kolo'svárt, Dec. 2-dikán: Mái napon egy újabb szép példáját szemlélők a' valóságos keresztyéni türedelemnek, két különböző vallásos felekezeteiket testvéri szeretettel kebleben egyesítő városunkban. Ugyan is idevaló érdemes polgár boltos kereskedő's a' nemegyesült T. Görög Eklésia buzgó fő Cu-

ratora Trandafir György Ur jámbor élte 71 dik esztendejében meghalván, meg hidegedett tetemei polgári házatól vallása szokott szertartásával a nem egyesült T. Görög Eklésia templomába vitettek, holott is a Kolo'svári Ev. Ref. Collegiumbéli tanuló ifjuság harmóniás éneklése után ugyan ezen eklésia egyik érdemes Papja T. T. Csizsár Sámuel Ur, az előtte még egy Protestans Paptól sem illetett szent helyről a dolog újsága s nevezetessége miatt egybegyűlt nagy számú minden rendű és felekezeti népség előtt egy a tárgy nevezetességihez alkalmaztatott ékes halotti beszédet tartott. — Kézzel ezelőtt egy hasonló szép példán volt szerentsénk örvideni, midőn az idvezült özvegy Maukch's, Tobiásné halotti tisztelet tételén az Ágostai hitvallást követők újjonnan épült díszes templomában, ezen Eklésia prédikátora T. T. Bell Mihály Ur után, ugyantsak idevaló Ev. Református pap T. T. Herepei Károly Ur közkedvességet nyert beszédet tartott. — Mind a két érdemes szónokok beszédjek keresztyéni szeretetet lehellet. — Illy szép jelei a türedelmességnek reményt nyujtanak egy boldogabb jövendőre, melyben a hitben meghasonlott keresztyének egymást testvéri szeretet karokkal ölelendik.

M. Vásárhely, folyó esztendő October 30. kán meghala hosszas gyengélkedése után orvos Doctor T. T. Szotyori Szotyori Jó'sef Ur élete 67. dik esztendejében. Mind egyéb, mind

főként az Orvosi tudományokkan jártas, önmerejű, ritka, erős és fedhetetlen characterű, az emberiség közjava mellett igaz szíveccsel buzgott férjfi, míg egészsége engedte, orvosi munkásságát házán kívül gazdagnak szegénynek vizsgálására fáradatlan szorgalommal, s jó lelkiismerettel folytatta; miután pedig gyengélkedése szobájába szoritotta, orvosi irományival kívánt a közönségnek használni, s így születtek egymásután „a Diétetikai kátekhezis, és annak magyarázója a Kátekhéza; végre az emberiséghez vonzó szeretetét azzal is békizonyította, hogy kedves felesége T. Marusi Anna asszony halála után azon házat s jószágot, a hol lakott, két papi és két orvosi hivatalra universitáson készülő magyar ifjaknak segedelmekre felállítandó bizonyos intézet tökepénzének hagyta végrendeelésében; egyszersmind pedig nevezetes orvosi könyvtárával az idevaló refor. Kollegium könyvtárát szaporítani kívánta. Aldas, béke nyugodjon a jelen s jövő emberi kor eránt igazán emberileg érzett, nemes lelkű férjfinak hamvain!! P. — J.

A' Pénz folyamat December' 16. dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 94 1/2
Az 1820. béli sorsosok: 199 5/6
Az 1821. béli hasonlók: — —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligázióji: 54 3/4 for. keltek, mind Conv. Bank - Aktziák keltek 1223 2/5 for. ton Conv. Pénzben.

A' mai postával küldjük Békés Vármegye Mappáját az lh. Berényi, Lugosi, N. Mihály, Munkátsi, Pétsi, és Vécsei Tso-mókban, posta petsét alatt.

Szerkesztető és Kiadó: M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Landstrasse Nro. 315.)

Nyomatató: Nemes H a y k u l A n t a l. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)